

ELTE | IK

PROGRAMOZÁS

4. előadás

Horváth Győző, Horváth Gyula, Szlávi Péter

Ismétlés

Feladatmegoldás lépései

1. Specifikáció

- a) Példa
- b) Bemenet, kimenet
 - i. egyszerű adat?
 - ii. több különböző? – rekord
 - iii. több azonos? – **tömb**
- c) Előfeltétel
- d) Utófeltétel

2. Algoritmus

- a) Adat \rightarrow változók
- b) Új halmazok \rightarrow típusok
- c) Beolvasás
- d) Feldolgozás
 - i. támpontok az uf-ben
 - ii. végrehajtható spec.
 - iii. nem, és, vagy, \rightarrow , \forall , \exists
 - iv. **nevezetes minták**
- e) Kiírás

3. Kód

Megfeleltetések

Példa adat	Specifikáció halmaz	Algoritmus típus	Kód type
3	N	Egész	int
-3	Z	Egész	int
3,3	R	Valós	double
igaz	L	Logikai	bool
"alma"	S	Szöveg	string
"a"	K	Karakter	char
(név:"Győző", jegy: 5)	Név x Jegy, S x N	Rekord	struct
[3, 5, -6, 2]	Z[1..n]	Tömb	int[]

Analóg programozás – visszavezetés

- Visszavezetés
 - Konkrét feladat felírása
 - Összevetés a minta sablonjával
 - Különbségek felírása egy táblázatba
 - Különbségek alkalmazása a sablon algoritmusában
 - → Konkrét feladat algoritmus

Programozási minták

1. Összegzés
2. Megszámolás
3. Maximumkiválasztás
4. Feltételes maximumkeresés
5. Keresés
6. Eldöntés
7. Kiválasztás

Most Common DUPLO Parts

Brick Architect BA

szummás, mindenek feladat

↓
számlálós ciklus

létezik feladat

↓
feltételes ciklus

Másolás függvényyszámítás

Másolás

Feladatok:

- Egy **számsorozat tagjainak** adjuk meg az abszolút értékét!
- Egy szöveget alakítsunk át **csupa** kisbetűssé!
- **Számoljuk ki** két vektor összegét!
- **Készítsünk** függvény**táblázat**ot a $\sin(x)$ függvényről!
- **Ismerünk N** dátumot 'éé.hh.nn' alakban, adjuk meg **őket** 'éé. hónapnév nn.' alakban!

Mi bennük a közös?

n darab „valamihez” kell hozzárendelni másik n darab „valamit”, ami akár az előbbitől különböző típusú is lehet. A darabszám, a sorrend is marad.
Az elemeken operáló függvény ugyanaz.

Példa – abszolút értékek algorithmikus gondolkodással

x			y
1	3,3	→	3,3
2	-5,8	→	5,8
3	4,5	→	4,5
4	-2,2	→	2,2

Feladat:

Egy **számsorozat tagjainak** adjuk meg az abszolút értékét!

Specifikáció:

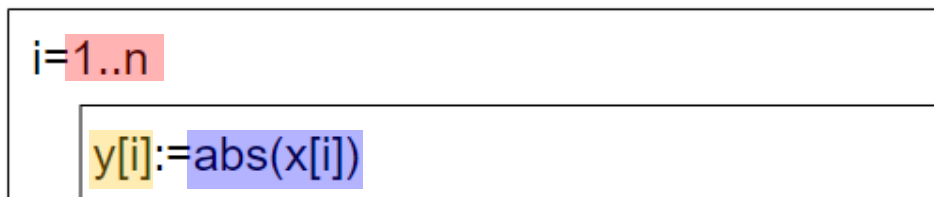
Be: $n \in \mathbb{N}$, $x \in \mathbb{R}[1..n]$

Ki: $y \in \mathbb{R}[1..n]$

Ef: -

Uf: $\forall i \in [1..n] : (y[i] = \text{abs}(x[i]))$

Algoritmus:

Másolás sablon

i		y
e	→	f(e)
e+1	→	f(e+1)
...	→	...
u	→	f(u)

Feladat

Adott az egész számok egy $[e..u]$ intervalluma és egy $f:[e..u] \rightarrow H$ függvény. **Rendeljük** az $[e..u]$ intervallum **minden értékéhez** az f függvény hozzá tartozó értékét!

Specifikáció

Be: $e \in \mathbb{Z}$, $u \in \mathbb{Z}$

Ki: $y \in H[1..u-e+1]$

Ef: -

Uf: $\forall i \in [e..u]: (y[i-e+1] = f(i))$

Rövidítve:

Uf: $y = \text{MÁSOL}(i=e..u, f(i))$

Algoritmus

$i = e..u$

$y[i-e+1] := f(i)$

Példa – két vektor összege

visszavezetés

Számoljuk ki két vektor összegét!

Feladatsablon

(mintafeladat)

Be: $e \in \mathbb{Z}$, $u \in \mathbb{Z}$

Ki: $y \in H[1..u-e+1]$

Ef: -

Uf: $y = \text{MÁSOL}(i=e..u, f(i))$

Két vektor összege

(konkrét feladat)

Be: $n \in \mathbb{N}$, $p \in R[1..n]$, $q \in R[1..n]$

Ki: $r \in R[1..n]$

Ef: -

Uf: $r = \text{MÁSOL}(i=1..n, p[i]+q[i])$

Visszavezetés:

y	\sim	r
$e..u$	\sim	$1..n$
$f(i)$	\sim	$p[i]+q[i]$

Algoritmus:

$i = e..u$

$y[i-e+1] := f(i)$

$i = 1..n$

$r[i] := p[i] + q[i]$

Kiválogatás

Kiválogatás

Feladatok:

- **Adjuk** meg egy osztály kitűnő tanulóit!
- **Adjuk** meg egy természetes szám **összes** osztóját!
- **Adjuk** meg egy mondat magas hangrendű szavait!
- **Adjuk** meg emberek egy halmazából a 180 cm felettieket!
- **Adjuk** meg egy év azon napjait, amikor délben nem fagyott!
- **Soroljuk** föl egy szó magánhangzóit!

Mi bennük a közös?

n darab „valami” közül kell megadni az összes, adott T tulajdonsággal rendelkezőt!

Példa – nem fagyos napok algorithmikus gondolkodással

hőm			poz	
1	-2,2	→ db=2	1	2
2	1,5			3
3	2,8			
n=4	-1,0			

Feladat:

Adjuk meg egy év azon napjait, amikor délben nem fagyott!

Specifikáció:

Be: $n \in \mathbb{N}$, $\text{hőm} \in \mathbb{R}[1..n]$

Ki: $db \in \mathbb{N}$, $\text{poz} \in \mathbb{N}[1..db]$

Ef: $\forall i \in [1..n] : (-100 \leq \text{hőm}[i] \leq 100)$

Uf: $db = \text{DARAB}(i=1..n, \text{hőm}[i] > 0)$ és

$\forall i \in [1..db] : (\text{hőm}[\text{poz}[i]] > 0)$ és

$\forall i \in [1..db] : (\forall j \in [1..db] : (i < j \rightarrow \text{poz}[i] < \text{poz}[j]))$

megszámolás

a kiválogatott indexekhez
tartozó értékek pozitívak

nincs két egyforma index a
poz tömbben, részsorozata
az inextartománynak

Algoritmus:

db:=0

i=1..n

hőm[i]>0

true

false

db:=db+1

poz[db]:=i

Példa – nem fagyos napok algorithmikus gondolkodással

hőm			poz	
1	-2,2	→ db=2	1	2
2	1,5			3
3	2,8			
n=4	-1,0			

Feladat:

Adjuk meg egy év azon napjait, amikor délben nem fagyott!

Specifikáció:

Be: $n \in \mathbb{N}$, $\text{hőm} \in \mathbb{R}[1..n]$

Ki: $db \in \mathbb{N}$, $\text{poz} \in \mathbb{N}[1..db]$

Ef: $\forall i \in [1..n] : (-100 \leq \text{hőm}[i] \leq 100)$

Uf: $db = \text{DARAB}(i=1..n, \text{hőm}[i] > 0)$ és
 $\forall i \in [1..db] : (\text{hőm}[\text{poz}[i]] > 0)$ és

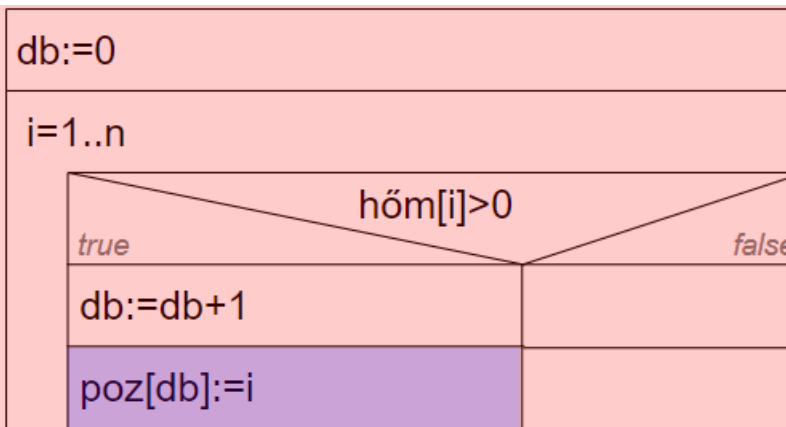
$\text{poz} \subseteq [1..n]$

megszámolás

a kiválogatott indexekhez
tartozó értékek pozitívak

nincs két egyforma index a
poz tömbben

Algoritmus:

Példa – nem fagyos napok algoritmikus gondolkodással

hőm			poz	
1	-2,2	→ db=2	1	2
2	1,5			3
3	2,8			
n=4	-1,0			

Feladat:

Adjuk meg egy év azon napjait, amikor délben nem fagyott!

Specifikáció:

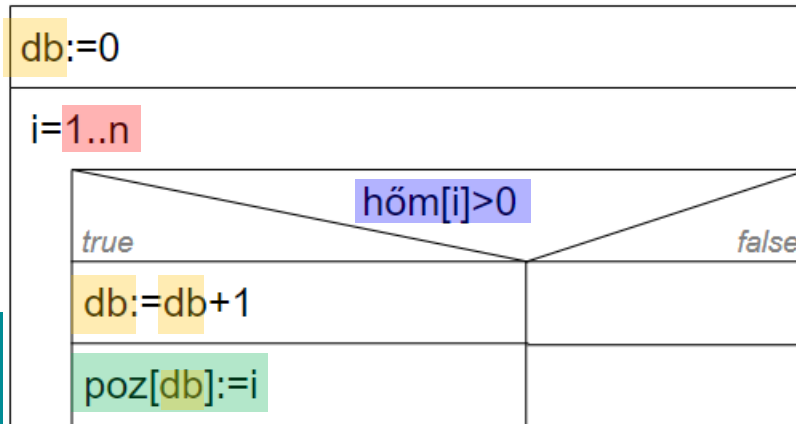
Be: $n \in \mathbb{N}$, $\text{hőm} \in \mathbb{R}[1..n]$

Ki: $\text{db} \in \mathbb{N}$, $\text{poz} \in \mathbb{N}[1..\text{db}]$

Ef: $\forall i \in [1..n] : (-100 \leq \text{hőm}[i] \leq 100)$

Uf: $\text{db} = \text{DARAB}(i=1..n, \text{hőm}[i] > 0)$ és
 $\forall i \in [1..\text{db}] : (\text{hőm}[\text{poz}[i]] > 0)$ és
 $\text{poz} \subseteq [1..n]$

Algoritmus:

Példa – kitűnő tanulók algoritmikus gondolkodással

Feladat:

Adjuk meg egy osztály kitűnő tanulóit!

Specifikáció és algoritmus:

Be: $n \in \mathbb{N}$, $\text{diákok} \in \text{Diák}[1..n]$, $\text{Diák} = \text{Név} \times \text{Jegy}$, $\text{Név} = S$, $\text{Jegy} = N$

Ki: $\text{db} \in \mathbb{N}$, $\text{jelesek} \in S[1..\text{db}]$

Ef: $\forall i \in [1..n]: (1 \leq \text{diákok}[i].\text{jegy} \leq 5)$

Uf: $\text{db} = \text{DARAB}(i=1..n, \text{diákok}[i].\text{jegy}=5)$ és

$\forall i \in [1..\text{db}]: (\exists j \in [1..n]:$
 $\text{diákok}[j].\text{jegy}=5 \text{ és } \text{jelesek}[i]=\text{diákok}[j].\text{név}))$ és

$\forall i \in [1..\text{db}]: (\forall j \in [1..\text{db}]: (i < j \rightarrow$
 $\exists ii \in [1..n]: (\exists jj \in [1..n]:$
 $ii < jj \text{ és }$
 $\text{diákok}[ii].\text{név} = \text{jelesek}[i]$
 $\text{diákok}[jj].\text{név} = \text{jelesek}[j]$
 $)))$

a kiválogatott nevek
különböző indexekhez
tartoznak, sőt részsorozat!

diákok			jelesek	
	név	jegy		
1	P	4	1	F
2	F	5	→ db=2	G
3	E	2		
n=4	G	5		

megszámolás

a kiválogatott nevek olyan
indexhez tartoznak, ahol a
jegy 5-ös

db:=0

i=1..n

diákok[i].jegy=5

true

db:=db+1

jelesek[db]:=diákok[i].név

false

Példa – kitűnő tanulók algoritmikus gondolkodással

Variáció:

Részsorozat rövidítve

Specifikáció és algoritmus:

Be: $n \in \mathbb{N}$, $\text{diákok} \in \text{Diák}[1..n]$, $\text{Diák} = \text{Név} \times \text{Jegy}$, $\text{Név} = S$, $\text{Jegy} = N$

Ki: $db \in \mathbb{N}$, $\text{jelesek} \in S[1..db]$

Ef: $\forall i \in [1..n]: (1 \leq \text{diákok}[i].\text{jegy} \leq 5)$

Uf: $db = \text{DARAB}(i=1..n, \text{diákok}[i].\text{jegy}=5)$ és
 $\forall i \in [1..db]: (\exists j \in [1..n]: (\text{diákok}[j].\text{jegy}=5 \text{ és } \text{jelesek}[i] = \text{diákok}[j].\text{név}))$ és
 $\text{jelesek} \subseteq \text{diákok.név}$

a kiválogatott nevek
különböző indexekhez
tartoznak, sőt részsorozat!

diákok			jelesek	
	név	jegy		
1	P	4	1	F
2	F	5	→ db=2	G
3	E	2		
n=4	G	5		

megszámolás

a kiválogatott nevek olyan
indexhez tartoznak, ahol a
jegy 5-ös

db:=0

i=1..n

diákok[i].jegy=5	
true	false
db:=db+1	
jelesek[db]:=diákok[i].név	

Példa – kitűnő tanulók algorithmikus gondolkodással

diákok			jelesek	
	név	jegy		
1	P	4	1	F
2	F	5	→ db=2	G
3	E	2		
n=4	G	5		

Variáció:

Részszorozat rövidítve

Specifikáció és algoritmus:

Be: $n \in \mathbb{N}$, $\text{diákok} \in \text{Diák}[1..n]$, $\text{Diák} = \text{Név} \times \text{Jegy}$, $\text{Név} = S$, $\text{Jegy} = N$

Ki: $db \in \mathbb{N}$, $\text{jelesek} \in S[1..db]$

Ef: $\forall i \in [1..n] : (1 \leq \text{diákok}[i].\text{jegy} \leq 5)$

Uf: $db = \text{DARAB}(i=1..n, \text{diákok}[i].\text{jegy}=5)$ és

$\forall i \in [1..db] : (\exists j \in [1..n] : (\text{diákok}[j].\text{jegy}=5 \text{ és } \text{jelesek}[i] = \text{diákok}[j].\text{név}))$ és
 $\text{jelesek} \subseteq \text{diákok.név}$

megszámolás

a kiválogatott nevek olyan indexhez tartoznak, ahol a jegy 5-ös

a kiválogatott nevek
különböző indexekhez
tartoznak

db:=0

i:=1..n

diákok[i].jegy=5

true

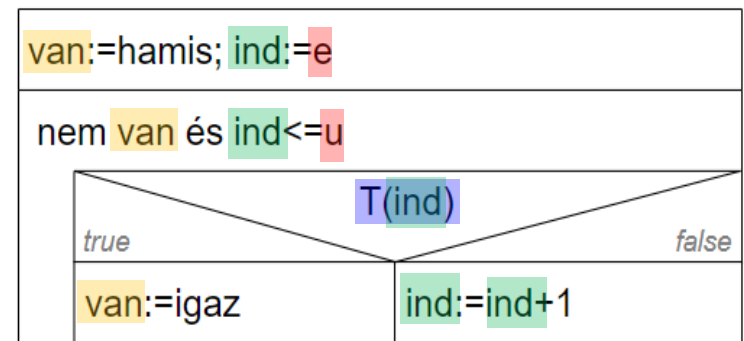
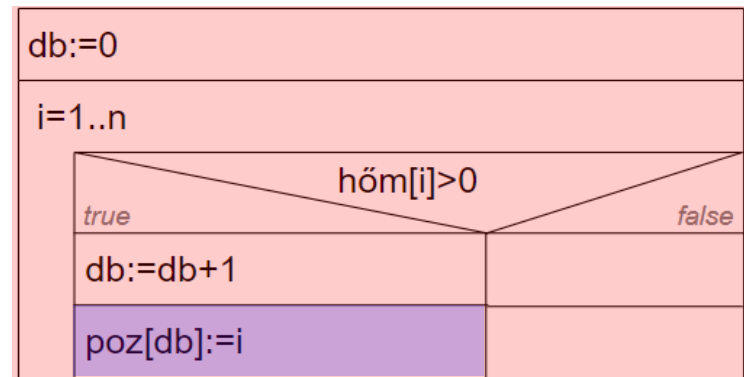
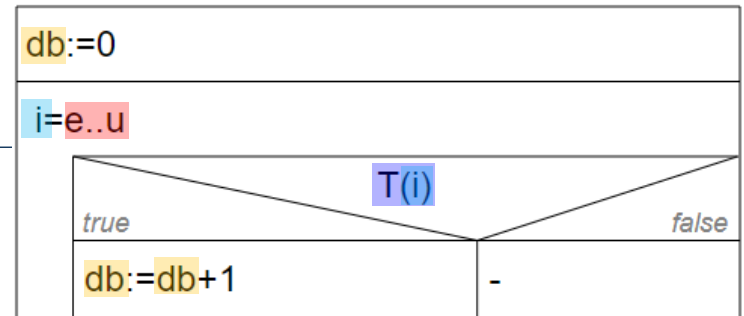
db:=db+1

jelesek[db]:=diákok[i].név

false

Tanulságok

- A kiválogatás hasonlít:
 - Megszámolásra
 - Hányszor teljesült a T tulajdonság?
 - + mely esetekben?
 - Keresésre
 - Ha teljesült, akkor hol a T tulajdonság?
 - + mindenkre

Tanulságok

- Eredményképpen
 - intervallum elemei, vagy
 - ezekhez rendelt értékek

diákok			jeles			jelesek		
	név	jegy	→	indexek	→			
1	P	4		1	2	1	F	
2	F	5		db=2	4	db=2	G	
3	E	2						
n=4	G	5						

db:=0	
i=1..n	
<div> <div>hőm[i]>0</div> <div> <div>true</div> <div>false</div> </div> </div>	
db:=db+1	
poz[db]:=i	

db:=0	
i=1..n	
<div> <div>diákok[i].jegy=5</div> <div> <div>true</div> <div>false</div> </div> </div>	
db:=db+1	
jelesek[db]:=diákok[i].név	

Kiválogatás sablon

i	T(i)	f(i)
e	→ HAMIS	
e+1	→ IGAZ →	1 f(e+1)
e+2	→ IGAZ →	2 f(e+2)
u	→ HAMIS	

Feladat

Adott az egész számok egy $[e..u]$ intervalluma, egy ezen értelmezett $T:[e..u] \rightarrow \text{Logikai feltétel}$ és egy $f:[e..u] \rightarrow H$ függvény. Határozzuk meg az f függvény az $[e..u]$ intervallum azon értékeinél felvett értékeit, amelyekre a T feltétel teljesül!

Specifikáció

Be: $e \in \mathbb{Z}$, $u \in \mathbb{Z}$

Ki: $db \in \mathbb{N}$, $y \in H[1..db]$

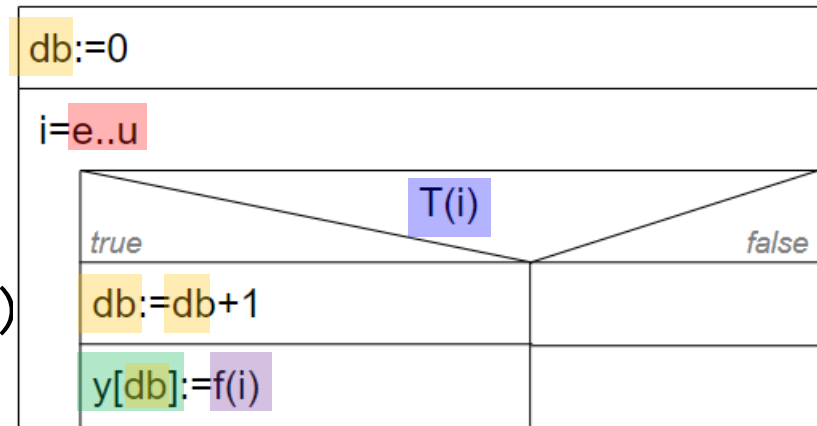
Ef: -

Uf: $db = \text{DARAB}(i=e..u, T(i))$ és
 $\forall i \in [1..db]:$
 $\exists j \in [e..u]: T(j)$ és $y[i] = f(j)$
és $y \subseteq (f(e), f(e+1), \dots, f(u))$

Rövidítve:

Uf: $(db, y) = \text{KIVÁLOGAT}(i=e..u, T(i), f(i))$

Algoritmus

Példa – összes osztó visszavezetés

Adjuk meg egy természetes szám összes osztóját!

Feladatsablon

(mintafeladat)

Be: $e \in \mathbb{Z}$, $u \in \mathbb{Z}$

Ki: $db \in \mathbb{N}$, $y \in H[1..db]$

Ef: -

Uf: $(db, y) =$

KIVÁLOGAT($i = e..u$, $T(i)$, $f(i)$)

Visszavezetés:

Algoritmus:

$db := 0$

$i = e..u$

$T(i)$
true
false

$db := db + 1$

$y[db] := f(i)$

Összes osztó

(konkrét feladat)

Be: $n \in \mathbb{N}$

Ki: $db \in \mathbb{N}$, $osztók \in [1..db]$

Ef: -

Uf: $(db, osztók) =$

KIVÁLOGAT($i = 1..n$, $i | n$, i)

$y \sim osztók$
 $e..u \sim 1..n$
 $T(i) \sim i | n$
 $f(i) \sim i$

$db := 0$

$i = 1..n$

$i n$
true
false

$db := db + 1$

$osztók[db] := i$

Példa – kitűnő tanuló visszavezetés

Adjuk meg egy osztály kitűnő tanulóit!

Feladatsablon

Be: $e \in \mathbb{Z}$, $u \in \mathbb{Z}$

Ki: $db \in \mathbb{N}$, $y \in H[1..db]$

Ef: -

Uf: $(db, y) =$

KIVÁLOGAT($i = e..u$,

$T(i)$,

$f(i)$)

$y \sim$ osztók

$e..u \sim 1..n$

$T(i) \sim$ diákok[i].jegy=5

$f(i) \sim$ diákok[i].név

Kitűnő tanuló

Be: $n \in \mathbb{N}$, diákok \in Diák[1..n],

Diák = Név x Jegy, Név = S, Jegy = N

Ki: $db \in \mathbb{N}$, jelek \in S[1..db]

Ef: -

Uf: $(db, jelek) =$

KIVÁLOGAT($i = 1..n$,

diákok[i].jegy=5,

diákok[i].név)

db:=0

$i = e..u$

$T(i)$

true

false

db:=db+1

$y[db] := f(i)$

db:=0

$i = 1..n$

diákok[i].jegy=5

true

false

db:=db+1

jelek[db] := diákok[i].név

Gyakori programozási minta változatok

Minimumkiválasztás

példa – specifikáció

minimumkiválasztás

Feladat:

Adjuk meg egy adott $f:[e..u] \rightarrow H$ függvény értékei között a legkisebb elemet!

Specifikáció:

Be: $e \in \mathbb{Z}, u \in \mathbb{Z}$

Ki: $\text{minind} \in \mathbb{Z}, \text{minért} \in H$

Ef: $e \leq u$

Uf: $\text{minind} \in [e..u]$ és

$\forall i \in [e..u]: (f(\text{minind}) \leq f(i))$ és

$\text{minért} = f(\text{minind})$

Uf: $(\text{minind}, \text{minért}) = \text{MIN}(i=e..u, f(i))$

egyetlen különbség a maximumkiválasztáshoz képest az elnevezések mellett

Minimumkiválasztás algorithmus – analóg algoritmikus gondolkodással

Algoritmus:

másik reláció használata

maxért:=f(e);maxind:=e	
i=e+1..u	
f(i)>maxért	
true	false
maxért:=f(i)	-
maxind:=i	

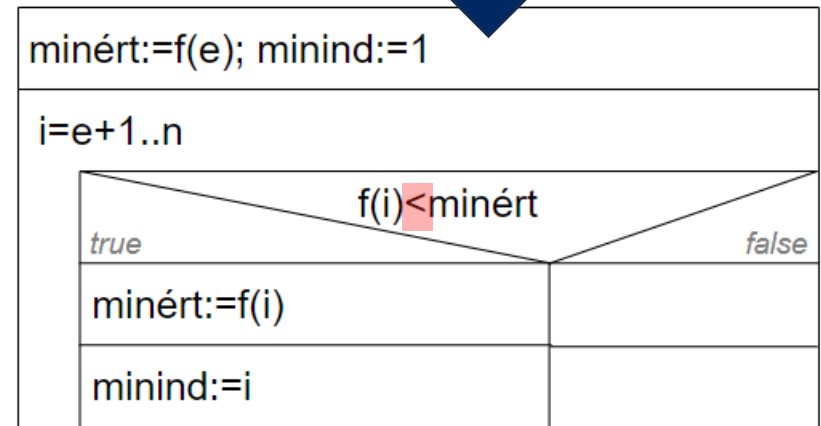
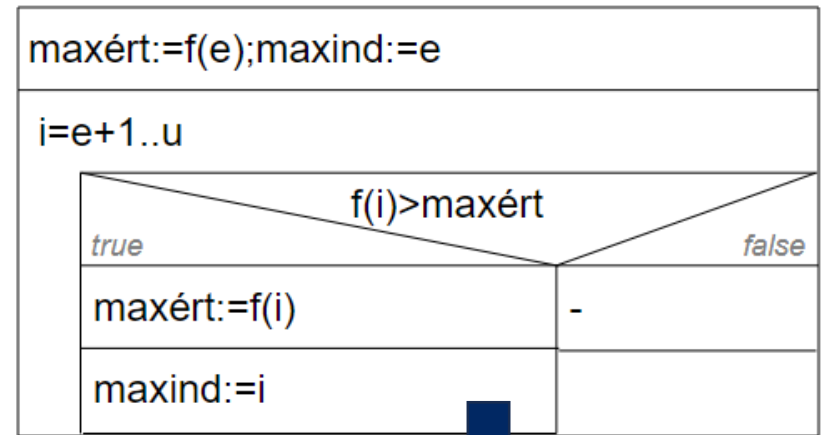

minért:=f(e); minind:=1	
i=e+1..n	
f(i)<minért	
true	false
minért:=f(i)	
minind:=i	

Minimumkiválasztás algoritmus – visszavezetéssel

Algoritmus:

- \leq „felüldefiniálása”
- eddig csak azt használtuk ki, hogy ez teljes rendezési reláció
- jelentése nem volt érdekes
- helyettesíthető bármilyen teljes rendezési relációval
- azaz $\leq(a,b)=a\geq b$

Minimumkiválasztás algoritmus – visszavezetéssel

Algoritmus:

- ötlet: alakítsuk át a feladatot!
- a függvényértékek „**ellentettjei**” között keressünk maximumot!
- a megtalált maximum a keresett minimum „**ellentettje**” lesz

Maximumkiválasztás

Be: $e \in \mathbb{Z}, u \in \mathbb{Z}$

Ki: $\text{maxind} \in \mathbb{Z}, \text{maxért} \in H$

Ef: $e \leq u$

Uf: $(\text{maxind}, \text{maxért}) =$
 $\text{MAX}(i=e..u, f(i))$

Visszavezetés:

$\text{maxind}, \text{maxért}$	\sim	$\text{minind}, -\text{minért}$
$f(i)$	\sim	$-f(i)$

Minimumkiválasztás

Be: $e \in \mathbb{Z}, u \in \mathbb{Z}$

Ki: $\text{minind} \in \mathbb{Z}, \text{minért}$

Ef: $e \leq u$

Uf: $(\text{minind}, -\text{minért}) =$
 $\text{MAX}(i=e..u, -f(i))$

Ötlet, ha H
számhalmaz!

Minimumkiválasztás algoritmus – visszavezetéssel

$\text{maxind}, \text{maxért} \sim \text{minind}, -\text{minért}$
 $f(i) \sim -f(i)$

maximumkiválasztás sablonja

Algoritmus:

$\text{maxért} := f(e); \text{maxind} := e$	
$i = e+1..u$	
$f(i) > \text{maxért}$	
true	false
$\text{maxért} := f(i)$	-
$\text{maxind} := i$	

nem megengedett értékadás

$-\text{minért} := -f(e); \text{minind} := 1$	
$i = e+1..n$	
$-f(i) > -\text{minért}$	
true	false
$-\text{minért} := -f(i)$	
$\text{minind} := i$	

szorozzunk -1-gyel a szükséges helyeken!

algoritmikus gondolkodással

$\text{minért} := f(e); \text{minind} := 1$	
$i = e+1..n$	
$f(i) < \text{minért}$	
true	false
$\text{minért} := f(i)$	
$\text{minind} := i$	

$\text{minért} := f(e); \text{minind} := 1$	
$i = e+1..n$	
$f(i) < \text{minért}$	
true	false
$\text{minért} := f(i)$	
$\text{minind} := i$	

Minimumkiválasztás sablon

Feladat

Adott az egész számok egy $[e..u]$ intervalluma és egy $f:[e..u] \rightarrow H$ függvény. A H halmaz elemein értelmezett egy teljes rendezési reláció. Határozzuk meg, hogy az f függvény **hol** veszi fel az $[e..u]$ nem üres intervallumon a legkisebb értéket, és mondjuk meg, **mekkora** ez a minimális érték!

Specifikáció

Be: $e \in \mathbb{Z}$, $u \in \mathbb{Z}$

Ki: $\text{minind} \in \mathbb{Z}$, $\text{minért} \in H$

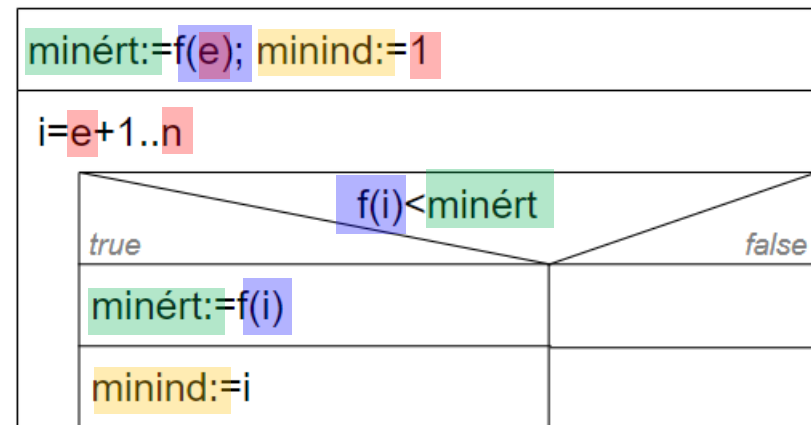
Ef: $e \leq u$

Uf: $\text{minind} \in [e..u]$ és
 $\forall i \in [e..u]: (f(\text{minind}) \leq f(i))$ és
 $\text{minért} = f(\text{minind})$

Rövidítve:

Uf: $(\text{minind}, \text{minért}) = \text{MIN}(i = e..u, f(i))$

Algoritmus

Hátulról keresés példa

Feladat:

Keressük meg a legutolsó T tulajdonságú elemet!

Specifikáció:

Be: $e \in \mathbb{Z}$, $u \in \mathbb{Z}$

Ki: $van \in \mathbb{L}$, $ind \in \mathbb{Z}$

Ef: -

Uf: $van = \exists i \in [e..u] : (T(i))$ és
 $van \rightarrow (ind \in [e..u] \text{ és } T(ind) \text{ és } \forall i \in [ind+1..u] : (\text{nem } T(i)))$

vö. az előlről keresésnél:
[e..ind-1]

Hátulról keresés

algoritmus – algoritmikus gondolkodással

Algoritmus:

induljunk hátulról, lépegezzünk előre, amíg az intervallumon belül vagyunk és nem találtunk T tulajdonságú elemet

ind:=e
ind<=u és nem T(ind)
ind:=ind+1
van:=ind<=u

ind:=u
ind>=e és nem T(ind)
ind:=ind-1
van:=ind>=e

Hátulról keresés algoritmus – visszavezetéssel

Algoritmus:

- ötlet: alakítsuk át a feladatot!
- az $[e..u]$ intervallumot tükrözzük az origóra, és az így kapott $[-u..-e]$ intervallumban keressük az első adott tulajdonságú elemet
- a talált ind helyett a $-ind$ lesz az eredmény

Előlről keresés sablonja

Be: $e \in \mathbb{Z}, u \in \mathbb{Z}$

Ki: $van \in L, ind \in \mathbb{Z}$

Ef: -

Uf: $(van, ind) = \text{KERES}(i=e..u, T(i))$

Hátulról keresés

Be: $e \in \mathbb{Z}, u \in \mathbb{Z}$

Ki: $van \in L, ind \in \mathbb{Z}$

Ef: -

Uf: $(van, -ind) = \text{KERES}(i=-u..-e, T(i))$

Visszavezetés:

ind	\sim	$-ind$
$e..u$	\sim	$-u..-e$

Hátulról keresés algoritmus – visszavezetéssel

keresés sablonja

```
ind:=e  
ind<=u és nem T(ind)  
  ind:=ind+1  
van:=ind<=u
```


$e..u \sim -u..-e$

```
ind:=-u  
ind<=-e és nem T(-ind)  
  ind:=ind+1  
van:=ind<=-e
```

nem megengedett értékadás

$ind \sim -ind$
 $e..u \sim -u..-e$

$-ind:=-u$

$ind \sim -ind$

```
-ind<=-e és nem T(ind)  
  -ind:=-ind+1  
van:=-ind<=-e
```

algoritmikus gondolkodással

```
ind:=u  
ind>=e és nem T(ind)  
  ind:=ind-1  
van:=ind>=e
```



```
ind:=u  
ind>=e és nem T(ind)  
  ind:=ind-1  
van:=ind>=e
```

szorozzunk -1-gyel a szükséges helyeken!

Mind eldöntés példa

Feladat:

Adjuk meg, hogy egy $[e..u]$ intervallum minden eleme rendelkezik-e egy adott T tulajdonsággal!

Specifikáció:

Be: $e \in \mathbb{Z}, u \in \mathbb{Z}$

Ki: $\text{mind} \in \mathbb{L}$

Ef: -

Uf: $\text{mind} = \forall i \in [e..u] : (T(i))$

Rövidítve:

Uf: $\text{mind} = \mathbf{MIND}(i=e..u, T(i))$

eldöntésben: $\exists i \in [e..u] : (T(i))$

Mind eldöntés algoritmus – algoritmikus gondolkodással

Algoritmus:

Addig lépkedjünk előre, amíg jót találunk. Ha lelépünk az intervallumról, akkor mindegyik jó volt.

$i := e$
$i \leq u$ és nem $T(i)$
$i := i + 1$
$\text{van} := i \leq u$

$i := e$
$i \leq u$ és $T(i)$
$i := i + 1$
$\text{mind} := i > u$

Mind eldöntés algorithmus – visszavezetéssel

Algorithmus:

- ötlet: alakítsuk át a feladatot!
- van-e olyan elem, ami nem rendelkezik a T tulajdonsággal?
- a válasz negáltja lesz a keresett eredmény

Van-e olyan?

Be: $e \in Z, u \in Z$

Ki: $\text{van} \in L$

Ef: -

Uf: $\text{van} = \text{VAN}(i = e..u, T(i))$

Visszavezetés:

Mind olyan-e?

Be: $e \in Z, u \in Z$

Ki: $\text{mind} \in L$

Ef: -

Uf: $\text{mind} = \text{nem VAN}(i = e..u, \text{nem } T(i))$

Uf: $\text{nem mind} = \text{VAN}(i = e..u, \text{nem } T(i))$

van	\sim	nem mind
$T(i)$	\sim	$\text{nem } T(i)$

Mind eldöntés algoritmus – visszavezetéssel

van	~	nem mind
$T(i)$	~	nem $T(i)$

eldöntés sablonja

$i := e$
$i \leq u$ és nem $T(i)$
$i := i + 1$
van: $i \leq u$

nem megengedett értékadás

$i := e$
$i \leq u$ és nem nem $T(i)$
$i := i + 1$
nem mind: $i \leq u$

algoritmikus gondolkodással

$i := e$
$i \leq u$ és $T(i)$
$i := i + 1$
mind: $i > u$

negálunk a szükséges helyeken

$i := e$
$i \leq u$ és $T(i)$
$i := i + 1$
mind: $i > u$

Mind eldöntés (vagy optimista eldöntés) sablon

Feladat

Adott az egész számok egy $[e..u]$ intervalluma és egy $T:[e..u] \rightarrow \text{Logikai feltétel}$. Határozzuk meg, hogy az $[e..u]$ intervallumnak mindegyik eleme olyan-e, amely kielégíti a T feltételt!

Specifikáció

Be: $e \in \mathbb{Z}, u \in \mathbb{Z}$

Ki: $\text{mind} \in \mathbb{L}$

Ef: -

Uf: $\text{mind} = \forall i \in [e..u]: (T(i))$

Rövidítve:

Uf: $\text{mind} = \text{MIND}(i=e..u, T(i))$

Algoritmus

$i := e$

$i \leq u$ és $T(i)$

$i := i + 1$

$\text{mind} := i > u$

Futóindex mint sablonrész

Példa – legmelegebb vasárnap

viSSzavezetés

Hétfői naptól kezdve mértük a déli hőmérsékletet.
Add meg a legmelegebb vasárnapot!

Feladatsablon

Be: $e \in \mathbb{Z}$, $u \in \mathbb{Z}$

Ki: $\text{maxind} \in \mathbb{Z}$, $\text{maxért} \in \mathbb{H}$

Ef: $e \leq u$

Uf: $(\text{maxind}, \text{maxért}) =$
 $\text{MAX}(i = e..u, f(i))$

ViSSzavezetés:

Algoritmus:

Legmelegebb vasárnap

Be: $n \in \mathbb{N}$, $\text{hőm} \in \mathbb{R}[1..n]$

Ki: $\text{lmv} \in \mathbb{N}$, $\text{mh} \in \mathbb{S}$

Ef: $n \geq 7$

Uf: $(\text{lmv}, \text{mh}) =$
 $\text{MAX}(v = 1..n \text{ div } 7, \text{hőm}[v*7])$

$\text{maxind}, \text{maxért}$	\sim	lmv, mh
i	\sim	v
$e..u$	\sim	$1..n \text{ div } 7$
$f(i)$	\sim	$\text{hőm}[v*7]$

$\text{maxért} := f(e); \text{maxind} := e$

$i := e + 1..u$

$f(i) > \text{maxért}$

true false

$\text{maxért} := f(i)$

$\text{maxind} := i$

$\text{mh} := \text{hőm}[1*7]; \text{lmv} := 1$

$v := 2..n \text{ div } 7$

$\text{hőm}[v*7] > \text{mh}$

true

$\text{mh} := \text{hőm}[v*7]$

$\text{lmv} := v$

i	hőm
1	23,3
2	20,1
3	
4	
5	
6	
e 7	23,3
8	
9	
10	
11	
12	
13	
e+1 14	12,7
15	
16	
17	
18	
19	
20	
e+2 21	25,6
22	
23	

Összefoglalás

Programozási minták

1. Összegzés
2. Megszámolás
3. Maximumkiválasztás
 - a. Minimumkiválasztás
4. Feltételes maximumkeresés
5. Keresés
6. Eldöntés
 - a. Mind eldöntés
7. Kiválasztás
8. Másolás
9. Kiválogatás
 - a. Értékek